

Список використаних джерел:

1. Звітні дані за 2017-9 міс. 2020 рр. Управління ДКСУ у Волочиському районі Хмельницької області.
2. Порядок казначейського обслуговування місцевих бюджетів: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 23.08.2012 № 938. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12/paran18>.
3. Русін В. М. Переваги та недоліки казначейського обслуговування місцевих бюджетів *Світ фінансів*. Світ фінансів. 2013. Вип.4. С. 105–115.

Парацій Олеся Ярославівна

*Державний аудитор відділу контролю у соціальній галузі та культури
Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області*

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Нам видається, що такого роду пропозиції, висловлені у контексті удосконалення системи державного контролю загалом, мають право на існування і у контексті сприйняття їх дотичності до охорони здоров'я. У цій царині також є низка невирішених питань, зокрема необхідність пошуку єдиних концептуальних засад щодо організації державного контролю. Водночас, маємо зазначити про певні характерні особливості сфери охорони здоров'я, які зумовлюють необхідність відходу від стандартних (класичних) підходів щодо удосконалення державного контролю.

З метою якісного розкриття проблематики даної структурної частини роботи, вважаю за доцільне зупинитись на наступних 3 питаннях:

- запровадження на законодавчому рівні в Україні обов'язкового медичного страхування;
- нормативно-правові новації, спрямовані на покращення організаційно-правового забезпечення державного контролю у сфері охорони здоров'я

громадян;

- врахування загальноєвропейських та кращих зарубіжних тенденцій стосовно правового забезпечення медичної діяльності та розвитку медичного права загалом.

Обов'язкове медичне страхування. Наразі ми є свідками чергової спроби ініціаторів та виконавців медичної реформи впритул підійти до вирішення питання запровадження в Україні даного виду страхування. Страхування, котре є у багатьох розвинених країн світу. Страхування, за умови запровадження якого, виникає реальна можливість гарантування пацієнтам надання медичної допомоги належної якості та обсягів. Причому потенційно без збільшення видатків на охорону здоров'я у загальнодержавному масштабі.

У період докорінних перетворень у соціально-економічній сфері України, реформування національної галузі охорони здоров'я, адаптації лікувально-профілактичних закладів до умов ринкової економіки зростають роль і значення механізмів державного управління перебудовою здравооохоронної сфери. Широтою і складністю завдань з реформуванням галузі пояснюється необхідність виконувати ті чи інші функції державного управління з питань охорони здоров'я всіма без винятку органами державної влади України [1, с. 4].

Метою обов'язкового медичного соціального страхування є забезпечення громадян страховим захистом на випадок непередбачуваних медичних витрат. Але незважаючи на це, залишаються і досі невирішеними частини загальної проблеми: не розроблено єдиного законопроекту, що відображав би мету реформ, їх процес і безпосередньо визначав інститути, які б регулювали процес поетапного впровадження обов'язкового медичного страхування. Система охорони здоров'я, яка має вирішувати питання поліпшення здоров'я населення України, втрачає державні функції та перебуває у занедбаному стані. Однак кардинальних змін можна досягти тільки через системну реформу та комплексний, законодавчо врегульований перехід системи охорони здоров'я на модель бюджетно-страхової медицини [2, с. 269].

Запровадження обов'язкового медичного страхування здатне стати свого

роду локомотивом позитивних перетворень у системі охорони здоров'я. Це буде форма, змістом якої будуть по новому врегульовані суспільні відносини у системі «лікар-пацієнт-медичний заклад». З'являться нові суб'єкти такого роду відносин (Фонд медичного страхування (можливо як альтернатива Національній службі здоров'я України), страхові медичні організації тощо).

Нормативно-правові новації, спрямовані на покращення організаційно-правового забезпечення державного контролю у сфері охорони здоров'я громадян.

Варто зазначити, що чинне законодавство у сфері медичної діяльності є комплексним та багатоаспектним. Це пов'язано передовсім із тим фактом, що стан здоров'я особи та суспільства залежить від багатьох чинників. Приміром, від стану навколишнього природного середовища. Відтак, державний контроль і нагляд у сфері охорони довкілля є важливою складовою національної екологічної політики, що являє собою комплекс засобів і заходів, спрямованих суспільством і державою на охорону та оздоровлення довкілля, ефективне поєднання природокористування і природоохорони та забезпечення нормальної життєдіяльності громадян. З метою оптимізації системи державного контролю і нагляду у сфері охорони навколишнього середовища, перспективним, на нашу думку, видається розробка і прийняття спеціального Закону України «Про екологічний контроль» [3, с. 292]. Усвідомлюючи ту обставину, що екологічний контроль є важливим фактором запобігання не лише екологічних, але і медичних проблем, зазначимо, що такого роду новації варто всіляко підтримувати.

Врахування загальноєвропейських та кращих зарубіжних тенденцій стосовно правового забезпечення медичної діяльності та розвитку медичного права загалом.

Для західноєвропейських країн та сучасного світу в цілому характерне зростання довіри до ринкових підходів під час прийняття управлінських рішень, пов'язаних із регулюванням державного сектору охорони здоров'я. Однак дедалі більш активне запровадження ринкових механізмів, що має місце в останні роки в цій сфері, супроводжується вдосконаленням регулюючої ролі держави. При

цьому фактично у всіх розвинутих країнах у процесі реформування систем охорони здоров'я увага держави концентрується, насамперед, не на збільшенні обсягів фінансування, а на забезпеченні контролю за ефективністю та результативністю витрат, раціональністю розподілу наявних ресурсів і підвищенні якості медичних послуг [1].

На завершення у цій частині вкажемо, що пошук шляхів удосконалення державного контролю у сфері охорони здоров'я може і повинен здійснюватись комплексно, з урахуванням історії України та ментальності українців, беручи до уваги євроінтеграційні спрямування України, намагання запровадити обов'язкове медичне страхування та гарантувати пацієнтам дотримання вимог статті 49 Конституції України.

Список використаних джерел:

1. Державна політика у сфері охорони здоров'я : кол. моногр. : у 2 ч. / [кол. авт. ; упоряд. проф. Я. Ф. Радиш ; передм. та заг. ред. проф. М. М. Білинської, проф. Я. Ф. Радиша]. Київ : НАДУ, 2013. Ч. 2. 345 с.
2. Москаленко О. Принципи загальнообов'язкового медичного страхування. *Вісник Академії правових наук України*. 2011. № 3. С.268– 276.
3. Головкін О.В. Державний контроль і нагляд у сфері охорони довкілля як складова екологічної політики України. *Часопис Київського університету права*. 2011. № 4. С. 290-293